

Передплата

на «РУСЛАНА» виводять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 8 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Подинокне число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділі і руских свят
о год. 6-й пополудни.

Реданция, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 9
ул. Коперніка. — Експедиція
місцева в Агенції Ландовского
в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє. —
Реклямації неопечатані вільні
від порта. — Оголошеня зви-
чайні приймають ся по ціні
10 кр. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 20 кр. від стрічки. По-
дяки і приватні донесення по
15 кр. від стрічки.

Католицизм чи соціалізм?

(Конець.)

Схарактеризований нами в попередній статі лібералізм австрійський не поставив зараз і не всюди спільних кандидатів з соціальними демократами. Ліберали хотіли бути дуже хитрими і постановили розстріляти противників. Ліберали назначили своїх власних кандидатів, однак сумніваючи ся наперед о можливості перемоги, постановили щоби там, де соціальна демократія не зможе зразу побити християнсько-соціального кандидата, при тісній виборі поперти соціального демократа. Не було між лібералами і соціалістами може ні одного чоловіка, котрий при такій тактиці не був певний повної перемоги.

Жидівські часописи задумали ту перемогу зробити ще світлішою. Вони командували голосно і явно: пощо того? Голосуймо зараз при першій виборі за кандидатами соціальної демократії!! І найменше 20 а може навіть 25 тисяч лібералів різного сорта пішли 9-го марта у Відні за тим розказом. Таким способом соціальні демократи довели в 19 частях столиці австрійської, взглядно в п'яти округах виборчих V курії до поважного числа 88.347 голосів, коли тимчасом самостійні кандидати лібералів досягнули лише меншості, ледви замітні понад зером. Найбільше скомпромітував ся давний союзник Люеґера, перейшовший знов до Шенереріанів Пахер, досягнувши ледво 131 голосів, коли тимчасом перепавший соціал демократ Шумаєр дістав до 21.000.

Двадцять оден тисяч голосів, а мимо того таки перепав, як його товариші Адлер, Немец і Скарет!

Славно перепали, бо сего вже таки за багато було християнським виборцям Відня, що жидівські часописи поважили

ся явно взивати їх до вибору соціальних демократів. Се найбільше причинило ся до розбудження агітації християнсько-соціальної і спонукало ту партію понехати свої внутрішні суперечки. Се довело до світлої перемоги, що дійсно була антисемітською перемогою. Соціально-демократичні голоси в загальній сумі 88.000 упали против більше як 118.000 голосів християнсько-соціальних. Люеґер і його прихильники вийшли яко витязі до ради державної і побідили не тільки у Відні, але й в Австрії долішній.

Герої дня, з червоними відзнаками, поспускали тоді носи. Ніхто не хотів спершу вірити в сю перемогу, а жиди або жидівські ліберали говорили: «Се не можливе! се було дуже сумно! О ті попи!»

Другого дня у всіх ліберальних часописах появили ся завзяті напади против реакції, а соціальні демократи остали на дальше їх любимцями. «Хвилево побиті, але не побіджені, непобідимі герої просвіти, культури і волі!»

Чи ж можна собі подумати ще більший моральний упадок, як сю брехню!

Весь лібералізм, а ще більше німецький націоналізм, що були такі горді, майже зовсім пецзли, бо їх останки нарікають лише на поразку соціал-демократів.

Таким способом справа тепер стоїть так, що від нині веде ся боротьба між католицизмом а соціалізмом. Зрозуміли се також католицькі часописи, котрі до недавна були противні християнсько-соціальної партії і перед виборами промавляли за тим, щоби піддержувати кандидатів християнсько-соціальних в Австрії долішній і у Відні. Побіджені не вважають тепер нікого иншого своїм ворогом, лише побідний клерикалізм, католицизм. Тепер очевидно християнсько-соціальна партія, котра в останніх часах стояла в коаліції з частиною німецьких націоналів, змагає до

того, щоби всюди поступати з католицькою консеквенцією і тим способом удержати всіх католиків під своїм прапором. Соціальна демократія, лібералізм і Шенеріанство вважає католиків своїми найбільшими ворогами. Се найновіше змаганє християнсько-соціальної партії, щоби все і всюди переводити консеквентно католицькі засади, доводить до значного наближення християнсько-соціальної партії (Люеґера) до партії німецько-католицької (Дінавлі) і може недалека будуччина, коли ті партії сполучать ся. А до того веде їх зрозуміне ситуації, що всі сторонництва, які стоять на основі католицькій, мусять собі подати руки до поборова соціалізму і його союзників: лібералізму та Шенеріанства.

До такого зрозуміння справи дійшли ті німецькі сторонництва по досвіді зробленим при виборах.

Коли ж у нас прояснить ся і виробить ся се зрозуміне, що радикалізм і соціалізм та москвофільство — се також вороги розвою руского народу на католицькій основі, що скріпленє сих елементів є великою небезпечністю для нашої церкви і духовенства? Наша суспільність, на жаль ще мало свідома, потішає ся тим, що радикально-соціалістична агітація розведена між руским селянством вийде на добре руській справі, бо она ніби то осявідомлює руський нарід! На нашу думку тут в першій лінії повинні наші власти духовні, наше духовенство зріло призадумати ся над тим, чи все те вийде на добре руско-католицькій церкві, руському духовенству і народови. Пораб була крайна, щоби і католицький руско-народний Союз покинув становище пасивно-вижидаче а приступив до пересвідчення тих задач, які вкладає на него статут. Отже caveant consules!

2)

Lux in tenebris lucet.

Генрика Сінкевича.

(Дальше)

Взагалі був се чоловік з характером звиченим, згрікний і надзвичайно нещасливий. А однак не була се натура зовсім звичайна, бо навіть его хибі мали властиві собі, артистичні цїхи. Ті, що думали, що при своїм скупстві міг зібрати значне майно, ошибались. Камінка був в дійсности вбогим чоловіком, бо все, що мав видавав на аквафорті, яких мав цілу теку на дві шафи, а які від часу до часу переглядав і числив з обережністю і жадобою лихваря, що числить гроші. З замилованем сям крив ся як найстараннійше, може як-раз для того, що впросило на почві великого нещастя і великого чувства.

Раз менше-більше в рік по смерті жінки побачив у антикваря старий штих зображающий Арміду — і в лиці Арміди доглядів схожості з лицем своєї померлої. Штих сей набув сейчас і від сего часу став шукати картин, зразу зображуючих лише Арміду, відтак в міру, як замилюване зростало — і в яких инших.

Люди, що втратили істоти вельми любі, мусять зачіпити житє о що небудь, инакше не

моглиб істнувати. Що до Камінки, ніхто би навіть не догадав ся, що сей старий дивак і егоїст любив колись над житє свою жінку. Правда, подібно, колиб не була померла, житє его поплилоб погіднійше, ширше і більше по людськи. Що небудь, любов ся пережила в Камінці і его щасливі часи, і его молодість і навіть его талант. Побожність, яка з літами змінила ся в нїм в звичай, полягающий на заховуваню форм внїшних, виплила також з того самого жерела. Камінка не належачи до людей, що вірають глибоко, став однак по смерті жінки молитись за неї, бо здавало ся єму, що се одинока річ, яку може для неї вчинити, і що в сей спосіб ще якась нитка его з нею лучить.

Натури позірно зимні уміють часто любити вельми кріпко і тревало. По смерті жінки все життя Камінки і всі его мисли овінули ся коло згадки про неї і черпали з него поживу, зовсім як галапасна рослина черпає корм з пня, на яким живе. Але з сего рода згадок ростина людська може черпати лише затровні соки зложені з жалю і з великої гризоти, отже і Камінка затроював ся, кривив і марнував.

Колиб не був артистом, правдоподібно не пережив би своєї втрати, але покликанє спасло его в сей спосіб, що по смерті жінки став різьбити для неї пам'ятник. На дармо говорити живим, що для вмерлих все одно, в яких гробах

лежать. Камінка хотів, щоб его Зоси було там гарно — і працював над єї пам'ятником не лише серцем, але і руками. Се вчинило, що першого пів року не дістав помішаня змислів і що зжив ся з розпущою.

Чоловік остав звихнений і нещасливий, однак штука спасла артиста. Від сего часу Камінка істнував через неї. Люди, що по галеріях приглядають ся статуям і образам не догадують ся, що артист може служити штуці чесно або нечесно. Під сим взглядом Камінка був без закиду. Не мав він крил у рамен, мав лише талант трохи вищий над середню міру, і може тому штука не змогла єму ані виповнити життя, ані всіх втрат нагородити, але єї глибоко шанував і все був взглядом неї щирим. Через довгі літа свого заводу не ошукав і не скридив єї ніколи ані для слави, ані для покупу, ані для похвал ані для доган. Творив все так, як чувствовав. За своїх щасливих часів, коли жив як всякий инший чоловік, вмів розповідати про штуку річ зовсім небуденні, а і відтак коли вже стали сторонити від него, роздумував нераз о ній в своїй самотній роботні в спосіб чесний і високий.

Почував ся страшно опущений, але не було в тім нічо дивного. Людські стосунки мусять мати який середній взір, силою котрого люди нещасливі бувають з життя вилучувані. І з се,

Д О П И С Ь.

3 Старомійського.

(Конець.)

А доказом того минулі вибори. Сui bono полялась невинна кров, наповнилися в'язниці, терпів нарід переслідування а духовенство наше зневагу? Яка ціль нашої роботи була, яка провідна гадка нам просвічувала? яку позитивну програму поставили ми собі, в обороні котрої понеслися тільки жертв? Поборюване за всяку ціну людей охочих працювати для добра народу, но наших політичних противників (— бо оснували «Католицький Союз» і до него належать) — то головна ціль наша була, а провідною гадкою був вибір людей, котрим Дідницький а за ним і Романчук дали патент на маститих патріотів а програмою нашою були щедрі обітницї сипані обильно межі нарід, хотий з гори упалисямо, що їх сповнити не зможемо. Щоб однак все красніше виглядало і щоби нас не сьмів хто посудити о брак любови християнської, то покрилисямо все плащиком католицизму, плащиком оборони засад виложених в листі австрійського єпископату. І сталась дивна річ, в церкві голошено листи пастирські і завзивано вірних до вибору на послів лишенє мужий звисних з чесного характеру і перенятих засадами католицькими, котрі змогли би в парламенті сьміло виступити в обороні прав віри католицької й її морали, а поза церквою забувалисямо на посланє єпископату і звиняючись солідарністю боролисямо ся неустрашимо, за кандидатурами дра Франка, дра Ярославича, дра Окуневського, Стапінського, Брайтера, о котрих, як найлучше булисямо переконані, що не стоять на засадах ні то католицьких ні то руських!

Дійшло до того, що духовенство поборювало кандидатуру католицького священника, члена руської капітули а ставало в обороні чоловіка прилюдно солідаризуючого ся з радикалами! Ось до чого нас довела велика політика і нестерпимість партійна. Ось ту найлучше показує ся наше безголов'я! Но думав би хто, що то все робило ся лишень в горячці виборчій? Минули вже давно вибори, охолодніли ми, але давне безголов'я лишило ся. Ми католики тішимо ся, що змоглисямо хоть трех «независимих» послів вислати до Відня, котрі стануть побіч Данинського і Козакевича, побіч сторонників виклятого священника ругаючого ся всякій повазі і послухови власти церковної і словословимо їх хіба за їх крики та нїби то опозицію, коли нарід хліба домагаєсь! Чи не безголов'я то наше? А від нас заразили ся мабуть і наші «независимі» послы, що показалося найлучше при посліднім голосованю в парламенті над внесенням Шенерера що до усунення розпоряджень языкових для Чех і Морави, бо коли др. Ярославич голосував за Шенерером, о. Танякевич против

самої причини обрастають так дивацтвом і хибами, як камінь викинений з потоку обрастає мохом, коли перестане ся обтирати об инчі. Тепер, коли Камінка занедужав, нїяка жива душа не заглянула до его робітні, з виїмком послугачки, що два рази на день приходила наставити і подати ему чай. За кожним приходом радила ему, щоби завизвав лікаря, але він боячи ся видатку не хотів згодити ся на се.

Вкінці зіслаб дуже, може тому, що нічо не брав до губи крім чаю. Але він до нічого не мав вже охоти, ані до їди, ані до роботи, ані до життя. Мисли его були так зівалі, як се листе, на яке глядів через вікно і відповідали зівсім тій осені, тій слоті і сим оловяним темрявам. Нема гірших хвиль на сьвітї над такі, в яких чоловік чув, що чого мав доконати, що мав пережити, се пережив, і що ему вже в житю нічо не належить ся. Камінка від літ близько п'ятнайцять жив в безнастаннім внутрішнім непокою, що его талант вичерпує ся. Тепер був сего певним і думав з горестю, що навіть і штука его покидає. Чув при тім вичерпанє і утому в кожній кисти. Не сподїяв ся скорої смерті, але не вірив в свій поворот до здоров'я. Взагалі не було в нїм ані одної іскри надїї.

(Далі буде).

а др. Окуневський усунув ся від голосованя! Чи не дійсне то безголов'я?!

Щож нам робити треба? Усуньмо вже раз полуду з очей наших, яку нам «Дїло» і «Галичанин» нанесли, покиньмо вже раз ту нещасну партійну вузкоглядність, залишім ту небезпечну дорогу, що нас і цілий нарід, ели не до радикалізму то до релігійного індеферентизму провадить, переймім ся вже раз засадами віри Христової, станьмо непохитно на засадах католицьких а будучність наша. Станьмо сильною лавою коло князів нашої церкви, вступаймо в члени «Союза католицького» а тогди спільними силами при помочи Божій зможемо вибороти красшу долю для нашого бідного народу! Т.

Етимольогія і фонетика.

В 93-ім числі Przegląd-у з дня 24. м. м. в статі про надвірнянські вибори находимо попри політичну полеміку деякі такі погляди в справі руського языка, его правописи і літератури, що їх не можна полишити без відповіді і поясненя. І так називає автор тої статі фонетичну правопись «для нас (Русинів) непригідною і шкідною, бо наша література тісно сполучена з літературою церковною, і рационально є лише правопись етимольогічна, а фонетична завведена лише з оглядів політичних Кулішем в Росії, щоби в той спосіб примусити Москалів вимавляти по малоруски слова рускі і признати самостійність малоруського языка супротив російського, і тому то консисторії писали і пишуть все етимольогічно, а п. Романчукови і товаришам завдячуємо, що тепер маємо два «Отченаш» і два «Вірую», фонетичне і етимольогічне».

В горі наведені аргументи против т. зв. фонетичної руської правописи то майже стереотипна формулка, що при її помочи наші рускі політичні пачкарі і їх несвідомі наслідувателі боронять нашої т. зв. етимольогії.

Передусім: Що значить то слово «етимольогія»? Є то: вивід слова, словорід, а знов етимольогічна правопись повинна бути — коли она не є фразою — правописию приложеною до походження слова. Коли пишу по руски: честно, богатство і т. ин. замість чесно (без т), богатство (ц замість тс), то така правопись є очевидно етимольогічна, иньша річ, як далеко треба таку етимольогію посувати. Так на пр. Поляки пишуть bogactwo а не bogatstwo. Тимчасом наша руска псевдоетимольогія має — як то викажу — цілком відмінну ціль і задачу: она має на меті цілком не словорід, але можливе зближенє нашого языка до иньшого, чужого. На те відповість автор згаданої статі: «А хоч би. Етимольогія повинна наглядно представити тісну звязь нашої руської літератури з церковною!» Простить автор статі, але така етимольогія, то вже не етимольогія властива, то вже назв'єм її хіба правописию виразно церковною, то бодай уникнемо непорозумін і надужитя. Але й та «нїби звязь нашої літератури з церковною» не є в дійстности цілком нїякою такою «звязию», а виключно чимсь цілком иньшим і вповні а вповні нецерковним, є то проста звязь між языком руским а московським! Наша руска псевдоетимольогія не узглядняє систематично ані дійстної етимольогії языка церковного, ані хоч би етимольогії староруського языка, лише є «етимольогічною» виключно о стілько, о скільки не раз против всякої дійстної етимольогії зближує передусім при помочи правописи наш язык до языка московського; що більше, під покривкою правописи наші політичні пачкарі уводять до нашого языка вже не лише звуки, але також і форми, звороти і лексикальний матеріал цілком нецерковний, лише з — московщини.

О якій небудь «звязи» між руською літературою а церковною при помочи етимольогії не може бути мови вже для того, що правопись наших церковних книг вже перед столїттями підпала радикальним змінам, а то з одної сторони під впливом живого руського языка, з другої-ж під впливом цілковитого не раз незнання правил якого небудь языка у необразованих переписувачів сих книг. Язык наших церковних книг є в своїй основі старословенський (не старославянський), або також староболгарський; говорено ним і писано за часів сьв. Кирила і Методія у Великій Моравії і Болгарії. З прийнятем християнства перейшли єї книги і до нас на Русь, але вже в найдавнішнім рукописнім євангелію, писанім на Русі, т. зв. остроміровім (з року 1056-го), добачаємо вплив живого языка руського (староруського!), поминувши вже ту обставину, що вже в найдавніших книгах писаних властивим старославянським языком, чи то глаголицкою азбукою, чи то кирилицею находимо вже не лише цілком не одностайну правопись, але також і неодностайний язык, а навіть дві окремішні редакції, котрі обі знані були у нас на Русі. Поняте про властивий церковний язык і его правописи затратило ся з віками так зовсім, що про що-йно Москаль Востоков виказав, що той язык мав незнані в руськім носові звуки (з, є) а доперва новішня наука розслїдила трохи точнїше як сам той язык так і его правопись, хоч дотичні наукові праці доси ще в повнім ході. Можна собі супротив того легко уявити, яку вартість можуть мати деклямації наших політичних пачкарів про церковний язык, его правопись та про приложене тої правописи до нашого языка!

Нинїшня правопись наших книг церковних є довільною мішаниною знаків, форм і слів давнього языка церковного зі звуками, формами і словами всїяких нарічій і літератських языків руських, почавши від староруських, котрими говорено у Києві, Новгороді, Чернигові, Галичі, на Литві, в Москві і т. д., а скінчивши на нинїшнім українсько-руським, поминувши вже, що нинїшня прононція є виключно українсько-руська. Подібна мішанина языка церковного старословенського з живими народними наріччями повстала зрештою також і у Сербів, Хорватів і Болгарів. Ся мішанина языкова була до певного степеня, у своїх безчисленних відмінах, языком літературним Славян полуднево-східних, однак почавши від Ломоносова в половині XVIII-го віку усувають єї найперше в самій Росії, а відтак і у Сербів і у Болгар літературні языки, що повстали на основі языків живих.

Якжеж то примінують наші псевдоетимольогією мішанину до своєї т. зв. етимольогії? Отже задержують з неї, а взглядно з властивої правописи будьто церковного, будь староруського языка, се і лише се, що може зробити їх «етимольогію» близькою або ідентичною з правописию языка московського: відкидують знаки а, є (т. зв. юси), бо відкинула їх правопись московська; задержують т. зв. знак твердий (йор, ъ) і ять (ѣ) — бо задержує їх правопись московська, своєю дорогою заступають знаки твердий і мягкий (йор, ъ і йір, ѣ) через о і є — проти правописи церковної — всюди там, де робить се. правопись московська; подібно мішають довільно знаки твердий з мягким (знаки ті означали в язичі церковнім і староруським осібні звуки!) і так пишуть нашъ (з знаком твердим по ш) проти етимольогії церковної і т. д.

Далі буде

Рада державна.

В понедїлок дня 17-го мая зібрала ся комісія адресова на засіданє, котре отворив яко предсїдатель пос. Яворський.

Бернрайтер жалує ся на неприсутність міністрів і вносить відложити засіданє по тій причині. По хвили являють ся: гр. Бадені, Білинський, Ріттер і Гавч.

Пос. Ріхтер жалує ся, що референт адреси виробив свій реферат з езекутивним комітетом правиці. Єли так є дійсно, то засіданя комісії не мають ціли.

Пос. Шікер вносить відчитати проєкт адреси.

Пос. Крамарж заявляє ся против того, позаяк проєкт адреси на підставі попередньої ухвали розділено членам.

Ексц. Людвікедорф іменем вірноконституційної великої посїлости заявляє, що проєкт адреси годі прийняти задля уступу о розширеню автономії і вносить, щоби за субстрат спеціальної дебати прийняти его власний проєкт.

Віцепрез. Крамарж видить в проєкті реферата гр. Дідушицького вислїдки всіх програм скоалізованих партій автономістичних. Бесїдник переходить історичний розвій конституцій, дипломом жовтневий, і конституцію грудневу.

Ставляє слїдуючий дилемат: в нинїшнім

положенню або абсолютизм є конечний або фєдералїзм. Відтак обговорює послїднї подїї в парламентї. Жалує ся на бурливе поступованє опозиції і обговорює уступ адреси о внутрішній політиці. Чехи були завсїгди проти потрійного союзу. Підносить ріжні переходи потрійного союзу і значінє стрічі монархів в Петербурзі. Витав зміню всхїдньої політики, з котрою его партия годить ся цілковито. Наше становище супроти правительства, говорить бесїдник дальше, залежить від лояльного перепровадженя язикових розпоряджень і від поведєня правительства супроти засад, зазначених в адресї.

Буду голосувати за переходом до дискусії подрїбної.

Вісти політичні.

В недїлю рано, в присутности Цїсаря, архикнязїв, міністрів і угорських властий відселено урочисто в Прешбурзі памятник цїсаревї Марїї Тереси. Цїсар витали товпи народа ентузіастичними окликами. Перед відселенєм памятника промовив до Цїсаря посадник міста Прешбурга. Цїсар відповїдаючи подякував жителям міста за їх жертволюбивість і піднїс, що новозбудований памятник є познакою згоди і гармонії межі королем а народом. При тїй нагодї надїлив Цїсар відзначеннями много осіб, що взяли участь в будові памятника, або причинили ся до его здїйсненя.

В понедїлок розпочали ся комісійні наради над проєктом престольної адреси. Більшість палати постановила рішучо боронити начерку свого проєкту. Борба буде тяжкою, бо опозиція зголошує понад двїста поправок, а хоче доложити всїх старань, щоби не допустити до ухвали адреси більшости. Централїстичні днєвники зайло нахилюють ся на проєкт адреси і старають ся вговорити, що домаганя ставлені в адресї заповїдають цілковитий переворот конституційного status quo, на який відкликує ся престольна бесїда. Против адреси станули не тільки консервативні але й органи ріжних иньших німецьких фракцій не виключаючи християнсько-соціальної. Судячи з дотеперішного ходу обструкції, годї ворожити опозиції яких результатів, особливо єли зважить ся, що правительство видало декї приписи спеціальні дотично переведєня язикових розпоряджень, котрі не мало причинять ся до успокоєня тих кругів німецьких, для котрих язикові розпорядженя не були головним каменем преткновєня до опозиції.

Посередництво держав межі Грецією а Туреччиною йде дуже тупо; держави не можуть згодити ся що-до подробиць покоевого трактату. Одні держави годили би ся тільки на регуляцію границь в користний спосіб для Туреччини, другі знову проєктують тільки саму воєнну контрибуцію. Скількість контрибуції знова становить незгоду межі державами. Держави маючі папери грецькі, бажали би низької контрибуції, а держави, що мають турецькі вальори, промавляють за високою уплатою. Так отже в цілій тїй нещасній боротьбі Греції з Турками йде головноріч о то, котрі кредитори мають понести страгу. Виходить ще й та квестія, що єли Греція має заплатити кошти війни, то для забезпечєня кредиторів треба би взяти грецькі фінанси під етислу контролю. Але Греція на то не згодить ся. Перед літами умовила ся она з своїми кредиторами, що всї надвишки по оплаченю війська, адміністрації, двору і дипломатії пїйдуть на заплаченє процентів і амортизацію заграничних довгів. Умови тої Греція не додержала, бо що року виказувала менші доходи, як мала, а цілу укриту перед кредиторами надвижку ховала і днес нею провадить війну. Тож тепер побита Греція схотїла би зрєванжувати ся, а до того треба би їй знов так поступати з кредиторами, проте годї би було Греції згодити ся на чужу контролю єї фінансів.

Погодити суперечні інтереси держав при заклїченю мира і обдумати їм забезпечєнє, се тяжка задача і воюючі сторони знають єї, тож не спїшать ся завести межі собою воєнний роз'єм.

Порта приобїцала дати відповідь на ноту держав в справі залишеня воєнної акції аж по байрамі, котрий тепер обходить ся, а тимчасом приказала Едемови папі вигнати Греків за ту

ліній, котра до року 1881 була грецько-турецькою границєю. Наслїдком того припоручєня Турки присилували королевича Константина, що він опустив Домокос. Через полишенє Греками Домокосу, часть грецької армії що стоїть в Гальмірос є майже цілковито обступлена Турками. — Турки хотять при так щасливій позиції завести тут конечно рішучу битву і висилають туди нові війська, а так є певні побїди, що прибув вже і віддїл надграничної сторожи турецької, котрий має стояти на границі, котра була до 1881 року. Очевидно Турки хотять забрати Тесалію на власність.

В виду того, що Туреччина не думає заперестати воєнного походу, тож і Греки починають скріпляти свої війська, а роблять то головноріч в Епірі. Але ся диверзія лиш шкодить Грекам, бо ослабляє їх на головнім теренї. Так отже війна поки-що не устає, а винна тому головноріч суперечність інтересів поодиноких держав на Веходї.

Висилка грецьких військ до Епіру вийде лиш в користь Туреччини, бо она зможе ставляти високі жаданя. В послїдній битві під Грібово в Епірі страти Греків є дуже великі. Згинув командант Папіянопулю, смертельно раненим є підполковник Манесіс, а 1000 вояків згинуло. Результат битви такий, що Турків виперто з горбків Грібово, але загальна ситуація Греків є така, що дальших атаків Греки не видержать.

Новинки.

— Про руско-народний театр під зарядом «Рускої Бесїди» у Львові а під дирекцією пп. Полїшчука і Ольшанського, пишуть з Дрогобича: Театр, перебуваючий від 26-го цвітня с. р. в Дрогобичі — під взглядом гри артистів і старанної вистави штук, не полишає нічо до желаня, а однак саля, крім двох представлень, сьвітить майже пустками. Коли щира праця артистів і старання вистава штук не манить, то звертаємо ся до Вп. Публики дрогобичкої і доохрестної, щоби зволила прибути численно бодай на представленє дня 18-го н. ст. мая (ві второк), котре дане буде в користь бурси сьв. Йоана Хрестителя в Дрогобичі. Покажіть Родимці, що вміємо працю цїнити а бідних спомогати, і що у нас ще є сила й солідарність, любов до руської Музи і до бідної шкільної молодежи! Представлена буде народна опера «Запорожець за Дунаєм». — *Один з членів бурси.*

— Роботи коло другої городської церкви у Львові при «Народнім Домі» розпочнуть ся наново сими днями. Передовсім будуть уставляти ся довкола площі за прєсвитерією церкви гарні залізні птахети, а потім зачне ся встановленє дальших вікон з кольорового скла з малюнками деяких сьвятих нашої церкви. В тїй справі веде ся переписка з одною фабрикою в Тироли. Відтак наступить уставленє помосту.

— О. Джулинський оповіщує: Дня 12. мая с. р. упоїв ся наглою смертю о. Григорий Пирожинський, парох в Люблинці еп. перемискої, член «Братського Союзу». Урашаю всїх членів відслужити одну службу Божу за упокій душі бл. п. Григорія і переслати відвортною поштою одну корону на слїдуючий случай смерті. Всїх членів було 172.

— В справі зїзду товаришів, що в році 1887 складали іспит матуральний в акад. гімназії у Львові, дістаємо слїдуюче письмо з просьбою о уміщенє его в нашій часописи: «Просимо всїх товаришів, щоби як найскорше подали свої адреси, а zarazом повідомили, чи день 7-го л. червня сего року для них догідний на зїзд до Львова. Адресувати просимо до тов. о. Йосифа Зацерковного в Сїхові, почта в місці. Подрїбну програму зїзду оголосить комітет небавом. Комітет. (Всї рускі часописи просимо повторити сю звїстку.)

— Є. В. Цїсар уділив погорільцям громади Глецави, теребовельського повіта, 500 злр. підмоги.

— 3 Наукового товариства імени Шевченка. Засїданє видїлу товариства буде в середу 19. н. ст. с. м. о годинї 6 вечером.

— Огні. З повіта бережанського пишуть, що в тім повіті дня 13. мая (в четвер) в само полудне при сприяючїм вітрі вигорїла половина села Стриганець; погорїв також місцевий парох о. Макогонський. Причиною огню була неосторожність з цигарами при маленькій пїятиці.

— Кс. Севастиян Кнайп, звїстний властитель заведеня водолїчного, так ослаб, що — як доносять з Монахова — можна побоювати ся і найгіршого кінця. На всякий же спосіб уже не зможе віддавати ся ліченю.

— Президент висного суду др. Тхоржніцкий виїхав до Карльсбаду, а заступати его буде віцепрезидент Дилевський.

— Дяковарський єпископ Штросмаєр, в наслїдок переговорів о конкордат межі Сербією і Ватиканом, зложив достоїнство єпископа Сербії. Димісію его прийав Ватикан під усливєм, що Штросмаєр на разї позістане на тім становищі аж до хвилї утворєня відрубної столиці для сербського єпископа.

— Ц. к. Намістництво надало опорожнену греко-кат. парохію в Молодятинї цїсарського наданя о. Теоф. Шухевичеві, дотеперішному греко-кат. пароху в Садагурі.

— Стипендія. Ц. к. Намістництво надало опорожнену стипендію з фундації ім. Якова Кульчицького в річній квотї 180 зр. Тимотєєви Кульчицькому, ученикови 5-ої класи шестикласової народної школи в Самборі, своякови фундатора, почавши від року шк. 1896/7.

— 3 аєпархії львівської. Презенти одержали оо.: Ем. Билинкевич на Гозїв, Ал. Зачківський на Збараж, Як. Краснопера на Підгайчики.

— Обманьства при поборї до війська. В Хшановї в Галичинї спритні спекулянти обїювали молодим новобранцям увільненє від служби войскової, коли зложать відповідні квоти грошеві. Охочі найшли ся, але коротко трєвала їх радість, бо мусїли сердеги вайкнути, коли учили при комісії важке слово «tauglich». В лемент той мусїла вмішати ся поліція і Шмуля Ляндава та Берка Кляйна арештувала під замітом обманьства і відставила до суду карного. Але гроші пішли мабуть на губи... Та коли би були новобранців случайно увільнили задля якогось тілесного недостатку, була би ціла справа притїхла, а обманці приписали би се успіхови своїх заходів.

— Пригода на залїзницї. Ц. к. Дирекція залїзниць державних доносить нам: При пересуваню поїзду мішаного ч. 954 дня 14-го мая с. р. на стації в Острові, шляху Ярослав-Сокаль, вискочили з шин 4 вози товарів. З їдучих ушкодження не дізнав ніхто. — Випадок сей причинив ся до опізнєня сего поїзду о 2 години, як також поїзду мішаного ч. 953 їдучого з противної сторони о 3 години.

— В справі викритої в львівськїм намістництві дефравдації пише Gazeta Lwowska, що офіціаль рахункового департаменту намістництва Ів. Мільковський допустив ся єї в такий спосіб. Він від довшого часу побірав пенсії за перенесених зі Львова урядників в той спосіб, що зазначуючи у всїх книгах замкненє платні, не повідомлював о тім каси, до котрої відтак з належито виготовлєними квітами перенесених урядників посилав свого каменичного сторожа. Того сторожа вже арештовано, а цілу справу віддано державній прокуратурї. Самогост дефравданта арештовано онгодї в Будапештї в помешканю одної сьпівачки. Мільковський був схований в шафі. Є то трийцятїлїтний мужчина, уродивий, і належав до так званої «золотої молодежи», що єї одинокою цїлею є бавити ся і робити довги. Перед кільканаїццати днями виїхав до Будапешту за урльопом, а підчас его неприсутности викрито случайно его дефравдацію.

— На залїзничїм шляху Львів-Янів будуть від дня 15-го мая курсувати чотири поїзди денно. До трєх вже курсуючих поїздів прибув поїзд, що відходить зі Львова о 1-їй годинї 4 мін. по полудни і поїзд, що відходить з Янова о годинї 5-тїй мін. 20 по полудни. Поїзд що відходить з Янова о годинї 6-тїй мін. 45, буде відходити о годину пізнійше, т. є. о 7-їй мін. 45 вечером.

— В справі пожарової катастрофи в Парижі виказало слїдство, що цілу вину поносить служачий кінематографу Белляк, що обходив ся неосторожно з етером і викликав через то експлозію.

Іменованя перенесєня, відзначєня і конкурси.

— Іменованя. Дирекція почт і телеграфів іменовала окінчених гімназистів з іспитом зрілости почтовими практикантами: Евг. Залуского в Золочеві а Юл. Сьмішка у Львові.

— Перенесєня. П. Намістник перенїс ц. к. концепіста Намістництва Марка Криницького зі Збаража до Стрия і практиканта концептового Намістництва Петра Бушинського з Гусятина до Збаража. — Дирекція почт і телеграфів перенєсла почтових асистентів: Ів. Кравського в Горька до Збаража і Шулима Штромвасєра зі Збаража до Бродів.

— Відзначєня. Є. В. Цїсар надав Евс. Мандичевському, архівареви товариства приятелїв музики у Відні, золотий хрест заслуги з короною.

ПОСМЕРТНІ ✕ ВІСТИ.

О. Мих. Глїбовицкий, парох в Рівни, дек. калуского, упокоїв ся нагло дня 10. н. ст. мая с. р. в 70 році житя, а 44-їм сьвященства. В. є. п.!

Розклад їзди на залізницях

після часу середно-європейського пізнішого о 36 минут від львівського, важний від 1-го мая 1897.

Пojзд	год.	приходить до Львова	Пojзд	год.	відходить зі Львова
особовий	7:30	з Сучави і Черновець	поспішн.	6—	до Підволочиск і Бродів
мішаний	7:50	з Янова	до Черновець і Сучави	6:10	
особовий	8:05	зі Стрия і Лавочного	особовий	6:45	до Черновець і Сучави
"	8:15	з Тернополя і Бродів	поспішн.	8:40	до Кракова
"	8:25	з Сокаля і Ярослава через Раву	"	8:55	до Кракова в спол. з Н. Санчом і Розвадовом
"	9:10	з Кракова в сполуч. з Н. Санчом, Яслом і Равою	"	9:20	до Стрия і Лавочного в сполуч. з Хировом і Станиславом
"	10:35	з Ярослава	"	9:25	до Белзця в спол. з Сокалем і Ярославом
мішаний	1:15	з Янова	до Янова	9:40	
поспішн.	1:30	з Кракова в спол. з Н. Санчом, Загірем і Хировом	мішаний	10:05	до Підволочиск і Бродів
особовий	1:40	зі Стрия і Лавочного в сполуч. з Хировом і Станиславом	особовий	10:45	до Черновець і Сучави
поспішн.	1:50	з Сучави і Черновець	"	1:04	до Янова від $\frac{15}{6}$ — $\frac{31}{6}$ в свята
"	2:30	з Підволочиск і Бродів	поспішн.	1:55	до Підволочиск і Бродів
особовий	5:20	з Підволочиск і Бродів	особовий	2:40	до Черновець і Сучави
"	5:25	з Белзця в спол. з Сокалем і Ярославом	поспішн.	2:50	до Кракова в сполуч. з Равою і Хировом
"	5:45	з Черновець	особовий	3:05	до Стрия і Скольного
"	6—	з Підволочиск	мішаний	3:15	до Янова від $\frac{1}{5}$ — $\frac{14}{6}$ і від $\frac{1}{9}$ — $\frac{80}{9}$ щоденно, від $\frac{15}{6}$ — $\frac{31}{6}$ в повседневні дні
Ніч			"	4:40	до Ярослава
особовий	6:55	з Кракова з Розвадовом сполуч.	Ніч		
мішаний	8—	з Янова від $\frac{1}{5}$ — $\frac{14}{6}$ і від $\frac{1}{9}$ — $\frac{80}{9}$ щоденно, від $\frac{15}{6}$ — $\frac{31}{6}$ в повседневні дні	особовий	6:45	до Кракова в сполуч. з Н. Санчом, Загірем і Хировом
поспішн.	8:45	з Кракова	мішаний	7:05	до Сокаля і Ярослава через Раву
мішаний	9:01	з Янова від $\frac{15}{6}$ — $\frac{31}{6}$ в свята	особовий	7:25	до Тернополя
особовий	9:10	з Сучави і Черновець	"	7:30	до Стрия і Лавочного
"	9:30	з Кракова в спол. з Н. Санчом і Равою	"	8:50	до Янова
поспішн.	9:50	з Сучави і Черновець	"	10:30	до Черновець і Сучави
особовий	10—	з Підволочиск і Бродів	поспішн.	10:50	до Кракова в спол. з Ярославом, з Розвадовом і Н. Санчом
"	10:20	з Лавочного і Стрия в сполуч. з Хировом і Станиславом	особовий	11—	до Підволочиск і Бродів
"	12:10	з Лавочного і Стрия в сполуч. з Хировом і Станиславом	"	4:40	до Кракова в сполуч. з Хировом, Яслом, Розвадовом і Н. Санчом
"	3:30	з Підволочиск	"	5:20	до Стрия, Лавочного і Хирова
поспішн.	5:10	з Кракова в спол. з Н. Санчом і Яслом			

Адміністрація

„РУСЛАНА“

глядає анонсера.

Зголошувати ся в Адміністрації (ул. Коперника ч. 9, II. поверх) між го-диною 12-ою а 1-ою в полудне.

Т. А. КАЛІЧЕК.

Робітня

убрань жіночих
у Львові, Ринок ч. 25.,
(I. поверх)

приймає всілякі замовлення і виготовляє їх з гу-стом і елґанцією після найсвіжіших журналів.

44—?

АГЕНЦІЯ ЧАСОПИСИЙ

А. ЛЯНДОВСКОГО

у Львові, Пасаж Гавсмана (Гранд-Готель) 54—?

приймає передплату на всі часописи у всяких
языках і доставлює їх до дому без всякої доплати.

Вже появилa ся з друку

РУСКА КУХАРКА

або

Школа вареня по руски

містить 41 знаменитих зуп.

Всі печені, які тільки можливі: Волові, баранячі, вепрові і т. д.

Байцоване шинок, роблене знаменитих кишок і ковбас і т. п.

Мучні і ячні страви

Блини — Пизи і т. п.

Знамениті рускі пироги печені з сиром, капу-стою і т. п.

Роблене вкусного набілу і т. п.

Все в рускій мові.

Ціна 70 кр.

По надісланю переказом 76 кр. висилає франко Друкарня народова Ст. Манецкого і Спілка, Львів. Готель Жоржа.

ПРАВДА

ІЛЮСТРОВАНЕ ПИСЬМО ДЛЯ РУСКОГО НАРОДУ

під редакцією

Антонa Березинського

виходить у Львові тижнево кождої пятниці.

Буде подавати поезиї, повісти, житєписи з портретами, поучаючі статі з історії, письменства, господарства, промислу, вісти про читальні, вісти політичні і суспільні. Крім того буде містити часть забавну.

Передплата: В Австрії річно 4 р.
" піврічно 2 р.
" чвертьрічно 1 р.
За границею річно 8 рубл.
" піврічно 4 рубл.

Редакция, адміністрація і експедиція
Львів, ул. св. Миколая 13.

„ДНІСТЕРЪ“

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

у Львові в домі „Просвіти“ Ринок ч. 10.

перше і одинокє руске товариство асекураційне, припорученє Всч. Духовенству і всім вірним через Ем. Кард. Митр. і Преосв. Еп. Ординариати всіх трех Епархій, обезпечає будинки, худобу, господарекі знаряди, збіжє в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневиx за можливо най-низшою оплатою.

Школи ліквідує ся і виплачує ся сейчас по пожарі а договори заклєчені з першими Товариствами контрасекураційними подають „Дні-строви“ можність обезпечувати і виплачувати і найвишї суми.

Поліси „Дністра“ приймає Банк краєвий при позичках гіпотечних.

На житє можна обезпечати ся через „Дні-стеръ“ після всіх можливих комбінацій в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найкористнійші услїва і видає поліси і квіти в рускім лязиці.

Товариство взаїмного кредиту „Дністеръ“ стоваришенє зарєстрованє з обмеженою порукою, приймає від своїх членів і третих лиць вкладки до опрочентованя по 5%. Гарантія цілковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тільки властителям реальностей, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок від-тягає ся десята часть на удїл.

Зголошеня о удїленя агенції в місцевостях де „Дністеръ“ не є заступлений, приймають ся.
(31—?)

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовлення і посередничить в закупнї:

Сьвітло церковне

впрост з фабрики Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: КАВУ по 5 кіл. посылках почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко ВІНО в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Інші товари по умірених цінах.
23—?

З Друкарні В. А. Шийковского.

Руска справа

В роках 1891—1894

НАПИСАВ Н. В.

Ціна 50 кр. в. а.

Дістати можна в книгарни Тов. ім Шевченка, або в Ставропигійській.

3 пересилкою 55 кр.

Видає й відповідає за редакцію: Теофіл Барановский.